Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

IN TWO PARTS
PART ONE

No. 88 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Penktadie n., Baland. (April) 13, 1934 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXIV, Dienraščio XVI

KRISLAI

Gogolis ir Lermontov. Aukos del ALDLD. Francijos Fašistai. Imperialistai Ginkluojasi. 32,000 Metrų į Orą.

Rašo D. M. ŠOLOMSKAS

Sovietų Sąjungoje yra minima 120 metų sukaktuvės nuo u ž g i mimo poeto-apysakoriaus M. J. Lermontovo ir 125 metų sukaktuvės nuo gimtuvių garsaus rašytojo Gogolio. Iš Gogolio veikalų mes, lietuviai, turime komediją "Revizorius". Apie Gogolį Proletarų Meno skyriuje tilps iš "Pravdos" labai svarbus straipsnis.

Paskutiniu laiku Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Centro Komitetas gavo aukų nuo sekamų kuopų: ALDLD 26 kp. per drg. Z. Gudeliauskienę prisiuntė $1; ALDLD 6 kp. iš Montello, Mass., per drg. G. Šimaitį $10. Širdingai aukotojams ačiu!

Drg. V. Kapsukas radiograma pranešė, kad jau išsiuntė savo knygos rankraštį. Laukiame. Kaip tik bus gautas, tai duosime statyti. Taigi prašome visus ALDLD narius mokėti duokles, o valdybas—siųsti jas į centrą. Pinigų reikia, nes dabar pirkome popieros du tonu ir pusę (5,000 svarų), kas lėšavo virš $300.00. Bet jau šios popieros užteks ir "Šviesai" šiais metais.

Į Berlyną atvyko Francijos fašistų galva Andri Kaston. Jis derasi su Hitleriu. Kaip žinia, Hitleriui įsigalėti gelbėjo Francijos stambūs kapitalistai. Dabar, matyti, jie nori susitarimo su Vokietijos darbininkų kankintojais. Kaston sako, kad Francijoje fašistai jau turi 10,000 narių ir jų laikraštis "La-Libr Parol" spausdinamas 100,000 kopijų laidoje. Vis daugiau kelia galvas francūzai fašistai.

Italijos fašistai paskelbė, kad karas yra neišvengiamas ir todel jie siekia galingo orlaivyno ir karo jūrų laivyno, kuris kontroliuotų Vidurželmines jūras.

Japonijos imperialistai laikė konferenciją ir kaip praneša jų laikraščiai "Dzi-dzi" ir "Nici-Nici", tai Japonija rengiasi nutraukti Washingtono karo laivyno reikalų sutartį ir budavoti daugiau laivų, jeigu Washingtono ponai nepripažins jai teisę turėti lygų laivyną su Anglija ir Jungtinėmis Valstijomis.

Sovietų Sąjungoje 22 d. kovo buvo padaryta 27,600 tonų špyžio, 25,500 tonų plieno, 19,600 tonų geros geležies ir 242,700 tonų anglies.

Leningrade Sovietai pradėjo gaminti mikroskopus, kurie turės pajėgą padidinti daiktus net 1,350 kartų. Iki dabar buvo gamihami mikroskopai, kurie padidindavo tik 600 kartų.

Maskvoje didina automobilių fabriką, kuris į metus laiko galės pagaminti 80,000 automobilių, busų ir trokų. Gorkio mieste didina fabriką, kurio metinė produkcija bus 300,000 automobilių ir pakankamai naujų dalių del pakeitimo susidėvėjusių.

Kovo 25 d. Leningrade, specialis oro aparatas, valdomas radio bangų, su prietaisais iškilo 21,000 metrų arba 21 kilometrą į orą ir viską sekmingai užrekordavęs nuleido prietaisus. Tai jau kelintas bandymas. Pirmas Sovietų tokis aparatas buvo iškilęs 12,000 metrų; antras —15,000; trečias—18,400 ir ketvirtas 21,000 metrų. Dabar ruošiamas naujas, kuris bus bandoma pasiųsti augštumon 30,000 arba 32,000 metrų. Tie baliūnai neturi savyje nei vieno žmogaus.

DEPORTUOTAS IŠ MEKSIKOS AMERIKON

San Diego, Cal. — Pagal Meksikos konsulo reikalavimą, tapo areštuotas ir iš Meksikos pusės Cilifornijon pergabentas Stanley Hancock, pasižymėjęs kovotojas laukų ir daržų darbininkų streikuose Californijoj.

Rosenberg, Vok. — Per etherio eksploziją pas vieną šmugelninką Kutzoven sodžiuje užmušta 8 žmonės.

Auga Lėktuvų Darbininkų Streikai

Hartforde, Conn., streikuoja jau 500 darbininkų prieš tris lėktuvų kompanijas; reikalauja sugrąžint algą, kokia buvo mokama 1929 metais. Laukiama, kad trumpu laiku sustreikuos dar pora tūkstančių.

Buffalo, N. Y.—Curtis lėktuvų kompanijos 2,000 streikierių turėjo smarkų susikirtimą su policija ir streiklaužiais pereitą antradienį. Šerifas Offerman reikalauja, kad vyriausybė paskirtų $5,000 daugiau pinigų streiką laužyti.

Darbų "Padalinimas Tarp Angliakasių

Washington. — Darbo ministerė Frances Perkins pataria, kad vakarinėj Pennsylvanijoj būtų daugiau "padalinama" darbas tarp dirbančių ir bedarbių mainierių. Tuo būdu ji nori paliuosuoti valdžią nuo bet kokios pašalpos bedarbiams angliakasiams.

Dėstys Pradinių Mokyklų Mokiniams apie Romijimą

Berlynas. — Hitlerininkai įsteigė 29 augštesniuosius ir 205 paprastus teismus spręsti, kas turi būt išromytas, kaipo netinkamas veislei. Žada įvesti pamokas augštesnėse pradžios mokyklų klasėse, kur bus įrodinėjama, kaip netikusių žmonių romijimas reikalingas palaikyti veislės grynumui. Išleista gydytojams patvarkymas, kad jų uždavinys yra ne tiek sveikatą sergėti, kiek veislės tyrumu rūpintis.—Patriotiškas Hitlerio pamišimas nežino saulribų.

Bucharest. — Rumunijos prieš-žydiška "Geležinė Gvardija" (fašistai) grūmodama reikalauja, kad karalius Karolis pamestų savo meilužę Magdą Lubescu ir išnaujo apsivestų su buvusia savo moteria Helena. Kitaip, darysią sukilimą.

PLĖTOJASI AUTOMOBILIŲ PRAMONĖS DARBININKŲ STREIKAI

Sustreikavo 500 Darbininkų Toledo; Streikuoja Detroit Stove 800 Mechanikų; Kiti 5,000 Mechanikų Pasiruošę Streikan už 36 Val. Darbo Savaitę ir Uždarbio Pakėlimą 20 Nuošimčių

Toledo, Ohio. — Streikan išėjo 500 darbininkų, dirbančių automobiliams dalis Bingham Stamp Kompanijoj. Reikalauja pridėt 10 nuošimčių uždarbio ir pripažint uniją.

Detroit, Mich. — Mechanic Educational Society vadovybėje, išėjo streikan 800 darbininkų Detroit Stove Kompanijos. Nuspręsta buvo šaukti streikan apie 5,000 įvairių automobilių dirbtuvių mechanikų, jeigu nebus pakelta alga 20 nuošimčių ir įvesta 36 val. darbo savaitė su priediniu mokesčių už viršlaikius. Darbo Federacijos vadai ir Roosevelto valdžios atstovai išvien su bosais, šnipais ir policija sušilę darbuojasi, kad streiką pakrikdyti bei sulaužyti.

50 Mezgyklų Užstreikuota Philadelphijoj

Philadelphia, Pa. — Jau trečia savaitė, kaip streikuoja mezgėjos ir mezgėjai 50 dirbtuvių. Magistratas O'Hara nuteisė 10 dienų kalėjiman pikietuotojus George Weiss, Irene Weis ir Aida Basuni. Streikieriai reikalauja sutrumpint darbo savaitę iki 35 valandų ir pridėt mokesnio.

PITTS. BEDARBIŲ TARYBOS VEIKIA

Pittsburgh, Pa.—Užpereitą ketvirtadienį darbininkai, vadovaujami Bedarbių Tarybų, sustabdė penkis metimus bedarbių iš namų del negalėjimo užsimokėt už kambarius.

Darbininkai Sulaužė Patvarkymą prieš Pikietavimus

San Diego, Cal.--Monterey apskrityj pirmiau buvo išleistas patvarkymas, uždraudžiantis streikieriams pikietuoti. Bet komunistų ir Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo organizuojami darbininkai sekmingai masiniai laužė tą patvarkymą. Todel dabar apskrities vyriausybė ir panaikino savo įstatymą, pavadindama jį "nedemokratišku ir neamerikonišku"....

Komunizmas Tebeliepsnoja, Sako Hitlerio Ministeris

Berlynas. — Kalbėdamas Essene, Prūsų ministeris pirmininkas Goering, be kitko, persėjo: "Nemanykite, kad komunizmas Vokietijoj panaikintas. Jis dar liepsnoja požemyje." — Tai pripažinimas, jog Hitlerio teroras negali išnaikinti revoliucinio judėjimo.

Organizuoja Senyvų Darbininkų Kliubus

San Diego, Cal. — Susiorganizavo 40 metų ir senesnių darbininkų kliubas. Jo tikslas reikalaut iš valdžios pensijų darbininkams, sulaukusiems 40 metų bei daugiau, nes kapitalistai jau nebenori tokiems duoti darbo , kaipo "perseniems."

Hitlerio Byla prieš 50 Jūrininkų

Hamburg.—Prasidėjo teismas prieš 50 Vokietijos jūrininkų ir laivokrovių. Juos kaltina revoliuciniu veikimu; gynėjai yra Vokiečių Raudonoji Pagelba, kuri šaukia darbininkus daryti didžiausią masinį spaudimą, kad Hitleris nedrįstų nukapot galvas teisiamiems.

PROTESTAI AFRIKOJ PRIEŠ FAŠIZMĄ

Johannesburg, Pietų Afrika. — Virš 1,000 negrų ir baltų darbininkų dalyvavo protesto mitinge prieš augantį fašizmą. Mitingas įvyko ant teismabučio laiptų.

PHILA. ATLEIDŽIA DAR 6,000 CWA DARBININKŲ

Philadelphia, Pa.—Šią savaitę ketinama atleisti dar 6,000 pašalpinių CWA darbininkų. Atleidžiami "turi teisę" užsiregistruoti verstinam pašalpos darbui, už kurį tik pusę tiek temoka.

Gerai Pikietuojamas Mezgėjų Streikas Indianapolyj

Indianapolis, Ind. — Virš 1,000 streikierių pereitą pirmadienį pikietavo užstreikuotas mezginių dirbtuves Real Silk, National ir Fulton. Pikietuose dalyvauja ir daug bedarbių Tarybos narių.

APSUKA SKERDYKLŲ DARBININKUS

Cleveland, Ohio. — Swift skerdyklų kompanija, bijódama streiko, pakėlė darbininkams pustrečio iki pusseptinto nuošimčio algą. Bet kompanijos pastatyti "čekmanai" nuvogdami užrašo po 15 minučių iki 2 valandų mažiau darbo laiko kasdiena. Darbininkai bruzda; skleidžiasi tarp jų Industrinės Unijos išleisti lapeliai. Bosai šniukštinėja, kas tuos lapelius platina.

Neleidžia Matytis su Scottsboriečiais

Montgomery, Ala. — Viršininkai kalėjimo, kur randasi devyni Scottsboro negrai jaunuoliai, neleido juos aplankyt Ben. J. Davisui, negrui advokatui. Jis parodė įgaliojantį laišką nuo Joseph Brodskio, vyriausio jų advokato. Bet viršininkai pasiuntė jį į "peklą su visais laiškais."

EXTRA!

Maskva. — Dar 22 nariai sovietinės "Čeliuskino" ekspedicijos tapo balandžio 12 d. lėktuvais išnešti nuo plaukiojančio ledyno. Iš 101 ten užstrigusio žmogaus dabar ten belieka tik 6, kurie, matyt, bus taip pat išgelbėti. Argi tai ne rekordinis visame pasaulyje pasižymėjimas Sovietų lakūnų, kaipo gelbėtojų?

Detroit. — Automobilių fabrikantai griežtai atmetė 5,000 mechanikų reikalavimus—pridėt 20 nuošimčių algos ir įvest 36 valandų, penkių dienų darbo savaitę. Ketvirtadienio vakare darbininkai balsavo streiko klausimą.

Colombijos respublika Pietų Amerikoj pasamdė savo armijai 24 Jungtinių Valstijų lakūnus ir nori dar 50 samdyti. Washingtono valdžia įspėja, kad ji neims ant savęs jokios atsakomybės, kas atsitiks tokiems jos piliečiams.

KULKASVAIDŽIAI, BOMBOS PRIEŠ DEMONSTRUOJANČIUS DARBININKUS

North Little Rock'e, Ark., policija, mėtydama dujų bombas, veikdama buožėmis ir grūmodama kulkasvaidžiais, išblaškė 400 negrų ir baltų darbininkų, kurie susirinko protestuoti delto, kad buvo areštuoti trys darbininkų vadai, kaipo komunistai.

NACIONALĖ STUDENTŲ DIENA STREIKAM IR DEMONSTRACIJOM PRIEŠ FAŠIZMĄ IR KARĄ

Eilėje Universitetų ir Kolegijų Visoj Šalyj Šiandien Bus Vienos Valandos Studentų Streikas; Ruošiama Visur Demonstracijos prieš Gręsiantį Karo Pavojų ir prieš Fašizmą; Šaukiama Prieškarinės Konferencijos

Šiandien yra studentų streikų, protestų ir demonstracijų nacionalė diena prieš karą ir fašizmą. Universitetuose, kolegijose ir kai kuriose vidurinėse mokyklose skelbiama vienos valandos streikas, pradedant nuo 11 val. dieną.

Apart Didžiojo New Yorko universitetų ir kolegijų, streikai įvyks penkiose kolegijose Californijoj, John Hopkins Universitete Baltimorėj, Ohio Valstijos Universitete ir kt.

Massachusetts Technologijos Instituto studentai šiandien, be to, turi prieškarinę konferenciją; Missouri valstijos studentų prieškarinė konferencija įvyksta bal. 14 ir 15 d.

Veteranų Suvažiavimas Gegužės Dešimtą Dieną

Washington. — Nacionalis Eilinių Veteranų Komitetas šaukia ex-kareivių suvažiavimą gegužės 10 d. Washingtone. Suvažiavimas reikalaus panaikint naujai išleistus įstatymus, kuriais mažinama jiems pašalpa; spaustinai pakartos reikalavimą tuojaus atmokėt kareiviams bonus.

Paremiant jų reikalavimus, reikia siųst rezoliucijas ir telegramas kongresmanams ir senatoriams. Susirašinėjimui adresas — Veterans Rank and File Committee, P. O. Box 177, Washington, D. C.

Tom Mooney Išrinktas į Molderių Suvažiavimą

San Francisco, Cal. — Vietinis "molderių" (liejikų) lokalas išrinko Tomą Mooney delegatu į molderių unijos suvažiavimą, kuris įvyks Chicagoj rugpjūčio mėnesį. Nors Mooney yra kalėjime, bet jis tebėra unijos nariu gerame stovyje. Panaujinta reikalavimas, kreipiantis į augštesnius teismus, kad Mooney būtų paliuosuotas.

Philadelphijos Kalinių Bado Streikas

Philadelphia, Pa. — Apskrities kalėjimo kaliniai ketvirtadienį pradėjo bado streiką, protestuodami prieš uždarymą į pavienes kameras "nepaklusniųjų" ir reikalaudami pagerint maistą.

Passaic, N. J. — Gengsteriai nušovė Jacobą Eismaną, kuris buvo valdžios liūdytojas apie keturių policijos viršininkų šmugelį su gembleriais ir raketieriais. Teismas, kaip jau buvo rašyta, nukaltino tuos "tvarkdarius."

Penki Kompanijom Parsidavę Seimo Nariai

Albany, N. Y. — Ne tik valstijos senatorius W. T. Thayer tarnavo elektros ir geso kompanijoms, kaip rodo jo laiškas, bet seimo narys D. Mallory Stephens ir dar trys kiti atstovai. Stephens 1927 m. taip pat rašė Associated Gas and Electric Kompanijai, užtikrindamas, kad jis seimo komisijoje pasistengs "užmušt" nenaudingą kompanijai sumanymą, idant jis nepasiektų patiės seimo. Tie grafteriai politikieriai neva bus kada nors "tyrinėjami."

Maryland Komunistų Konvencija Nominuot Kandidatus

Baltimore. — Balandžio 22 d. 11 val. atsidarys Marylando valstijos komunistų Partijos suvažiavimas, 209 Bond St., nominuot kandidatus ateinantiems rinkimams. Kad juos įdėt į oficialius balsavimų sąrašus, reikės surinkti po 500 piliečių parašų miestiniams kandidatams, 1,500 — valstijiniams ir 2,000 — kongresiniams. Tikimasi turėt suvažiavime delegatų ir iš Amerikos Darbo Federacijos, taip pat farmerių, negrų ir kt.

Sumušė Baltas Merginas už Negro Gynimą

CHICAGO. — Patriotiški valkatos pereito antradienio vidurnaktį užpuolė gatvekaryje negrą darbininką Leoną Hesse. Anne Howe, sekretorė Darbininkų Teatrų Lygos, ir kita balta mergina pošoko apginti negrą. Nenaudėliai apdaužė ir jasias, išbeldė langus ir pabėgo.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.
every day, except Sunday.
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Skandalai, Nauji Skandalai, Baržuazijos Smegenų Supuvimas

Washingtone slankioja "komunizmo šmėkla!" Laikraščiai pilni, per radio garsiai skamba, žmonės plačiai kalbą. Politikieriai daro pareiškimus, teisinasi, bažijas prie krūtinės rankas sudėję. Kongrese sujudimas. Paskirta komisija pasitiesė ant matraso tūlą Wirt, niekam iki šiol nežinomą Gary, Ind., mokyklų užveizdą!

Kame gi dalykas? Well, Wirt atrado, kad Roosevelto "smegenų trustas" rengia Amerikoje "bolševistinę revoliuciją". Rooseveltas eina Kerenskio misiją. Greitu laiku jo misija pasibaigs. Jeigu bolševistinės "revoliucijos" Jungtinėse Valstijose dar neturime, tai tik todel, kad "smegenų trustas" nesuranda amerikoniško Lenino.

Delei to ir kilo ir baisi baimė ir milžiniška audra. Pati ponia Rooseveltienė nužemintai aiškinas ir drąsina Wall Stryto viešpačius, kad jos vyro programa nė trupučiuku nepaduoda komunizmu.

Neseнai tam pačiam Washingtone buvo didelis alasas del Morgano ir kitų bankierių. Jie sučiupti taksų nemokėjime. Buvo įrodyta. Bet doleris kalba, doleris tyli. Iš tos audros nebuvo jokio lietaus. Nutilo senato komisija, nutilo pateptas tos komisijos advokatas Pecora. Vėl viskas ramu.

Einant arčiau prie namų, matome didelę audrą New Yorko valstijos sostinėje Albany. Nesenai iškelta aikštėn, kad valstijos senatorius Thayer yra parsisamdęs Gazo ir Elektros Kompanijai. Paimti laiškai, kurie parodė, kad kompanija tam ponui riebiai apmoka už gynimą jos reikalų New Yorko seimelyje. Tuojaus tyrinėjimas. Juo giliau į mišką, daugiau medžių. Jau išvilkta aikštėn tas "liūdnas" faktas, kad dar net vienuolika kitų valstijos senatorių ir asemblimenų maudos kompanijos taukuose. Yra ir daugiau, bet kitų griekai tebėra slaptybėje. Juk nesnaudžia kitos kompanijos, kurių reikalų nervai suvesti į Albany. Visi seimelio nariai šoka pagal jų muziką.

Visi tie tyrinėjimai, visi tie šlykštūs skandalai parodo buržuazinės valdžios supuvimą, negirdėtą korupciją. O tas buržuazinės spaudos alasas turi tikslą demoralizuoti darbininkus, nukreipti jų mintis nuo jų nepakenčiamos būklės.

Judošių Misija Darbininkų Eilėse

Svarbu visiems darbininkams, kas dabar dedasi New Yorko "taksių" darbininkų eilėse. Čia matome susikirtimą dviejų spėkų ir dviejų idejų. Čionai paaiški, kaip pragaištinga yra rolė socialfašistų.

Taksimenai nesenai streikavo. Tai buvo antras streikas. Šis streikas parodė nepaprastą darbininkų kovingumą. Jiems vadovavo revoliuciniai darbininkai. Streikas nelaimėjo algų pakėlimo, bet šiame streike taksimenų unija labai sustiprėjo. Tai didelis laimėjimas. Darbininkų vienybė išaugo. Neorganizuoti darbininkai iš streiko išėjo organizuotais!

Bet į darbininkų eiles pradėjo lysti Socialistų Partijos judošiški vadai — Norman Thomas, Jacob Panken ir kiti. Pradėjo savo pasekėjus unijoje kurstyti prieš revoliucinę unijos ir streiko vadovybę. Pavyko jiems pasigauti į savo judošišką tinklą Bronx, Queens ir Brooklyno lokalų vadovybę. Šitie pradėjo lipti per narių galvas ir draskyti uniją. Pradėjo skleisti nuodus, kad unija būtų parduota Amerikos Darbo Federacijai. Girdi, tada ir valdžia ir taksių kompanijos su jumis rokuosis!

Tai prakeiktas socialfašistų judošių darbas. Darbininkai susiklausė, veikė iš vieno. Turėjo kovingą uniją. Dabar tie buržuazijos agentai drasko viską, daužo darbininkų atsparą prieš bosus. O jie nesidrovi užmėtinėti komunistams "dualinį unijizmą", kėlimą "triukšmo unijose". Patys ta pragaištingą darbą varo, o komunistus kaltina.

So. Bostonas, Norwoodas ir Rochesteris

Šį šeštadienį išvažiuoja Bostonan draugas Mizara. Jis ten vadovaus darbininkų lavinimos mokyklai. Taip pat panaši mokykla įvyks Norwoode, kuriai jis vadovaus. So. Bostone ir Norwoode draugai turi sušilę pasidarbuoti, kad į tas mokyklas sutraukus kuodaugiausia darbininkų. Reikia storai pabriežti, kad mokyklų pasisekimas priklausys nuo vietos draugų pasidarbavimo. Juo daugiau darbininkų lankys pamokas, tuo sekmingesnės bus mokyklos.

Pabaigoje kitos savaitės drg. Šolomskas važiuos Rochesterin. Taip pat lavinimos mokyklos reikalais. Pernai ten draugai turėjo mokyklą, kuri puikiai pavyko. Pavyks ir šiemet, nes Rochesterio draugai bolševikai dabar veikia gerai. Jie turi tvirtą Komunistų Partijos Lietuvių Frakciją, kuri tvarko vietos judėjimo reikalus.

IŠ LIETUVOS

Apiplėšė Kapitalistą

KAUNAS. — Kovo 24 d. 11 valandą ryte tapo užpultas ir apiplėštas "Drobės" fabriko kasininkas ponas Garšva. Iš jo atimta 6,280 litų, kuriuos jis nešėsi iš banko. Tą dieną buvo apmokėjimas algų.

Klebonas Liepia Parapijonams Sekti Jo Šuns Pavyzdį

Kauno spaudoje skaitome tokį pranešimą apie vieną kleboną:

"Užėjus gavėniai, per pamokslus kunigai žmones skatina pasninkauti, susilaikyti nuo visokių linksmybių ir t. t. Kai kurie kunigai imasi labai griežtai, kad tas būtų laikoma. Štai minėtas klebonas tiek įsikarščiavęs sakė pamokslą, kad žmonėms nurodė pavyzdį, savo šunį, sakydamas: "Aš jums sakau, susilaikykite nuo mėsos, nes ir jūsų nervai suges kaip mano šuns. Kolei šeimininkė jam nedavė mėsos, tol šuo buvo visai nepiktas, bet kai pradėjo dažniau duoti — sugedo šuns nervai ir pasidarė labai piktas. Taigi kurie norite būti gerais katalikais, patekti į dangų, būti dievo vaikais, tai klausykite mano žodžių nes tai yra dievo žodžiai."

Klebonas Sučiuptas Suktybėse

ŪKMERGĖ.—Prieš Ūkmergės kleboną Kovarskį iškelta byla Kauno apygardos teisme. Teisman jį patraukė mirusios Totautienės įpėdinės. Jos sako, kad kung. Kovarskis nusukė nuo jų net 18 tūkstančių litų, parduodamas joms paliktą turtą. Teisme kunigo advokatas pareiškė, kad klebonas jau sutinka mergiuoms atmokėti 6000 litų. O 12 tūkstančių litų išėję jam laike turto pardavimo. Vadinasi, sučiuptas suktybėse kunigužis bando išsisukti ir tik dalį pasisavinto turto atiduoda. Tai vis vardan dievo!

Pirmiau Užmušė, o Paskiau Pakišo po Geležinkeliu Žmogų

JONIŠKIS.—Nesenai čionai ant geležinkelio rastas lavonas Sakalausko. Ištyrus paaiškėjo, kad Sakalauską pirmą nužudė tulas Kaselis, pas kurį Sakalauskai gyveno, o paskui lavoną pakišo po traukiniu. O nužudė todėl, kad jis įsimylėjo į Sakalauskienę ir norėjo ją sau gauti.

IDOMUMAI

Atsiliepimas per Radio iš Namų į Stotis

Kada per radio būna niekai tauškiama arba nei šuniui netikusios programos duodama, žmogus ne kartą pamanai: gerai jiems ten radio stotyje durnavoti, nes kaip tu jiems galėtum atsakyti?

Bet su naujais išradimais veikiausia galima bus kada padaryt pastabų ir tiems netikėliams, sprendžiant suūg profesoriaus N. Monroe Hopkinso pranešimo, duoto Columbijos Universitetui.

Prof. Hopkins paskelbė, kad jau yra išrastas prietaisas, kurį prijungus prie savo radio žmogus gali, namie sėdėdamas, atsiliepti į radio stotį ženklais, reiškiančiais "gerai"—yes, "blogai" —no, "klausausi"—present.

Kad tokius atsiliepimus galima būtų daryti, reikia, kad radio būtų operuojamas elektra.

Naujasai prietaisas yra tokio dydžio, kaip vidutinė cigarų dėžutė; toliau jis būsiąs įperkamas už dolerį.

Tiesa, dar nėra išradimas taip ištobulintas, kad kiekvieno žmogaus atsiliepimas atskirai pasiektų radio stotį. Bet visi tuo laiku paduodami "balsai" vienu sykiu gali stotyje pasirodyti, kaipo didesnė bei mažesnė šviesa. Jeigu didesnis skaičius paspaudžia vienaip ar kitaip balsavimo knypkį to prietaiso "už" ar "prieš", tai būna ir šviesesnis ženklas radio stotyje. Tam tikras "myteris" išmieruoja, kiek elektros srovės į lempą tam ženklui padaryti. O nuo kiekvieno "balsavimo" prietaiso ateina lygiai tokia pat elektros srovelė. Tuomet daugis elektros, sueijusios į tą lempą, yra padalinamas per vienos srovelės daugį, ir būna gana akuratnai žinoma, kiek čia žmonių balsavo už ar prieš arba kad jie klausosi.

Bet pirm negu šis išradimas bus plačiau pritaikytas prie atsiliepimo į radio programas,—kas vis tiek yra dar gana painu,—jis galės būt daug lengviau panaudotas yadinamiems "šiaudiniams" (bandomiems) balsavimams, pav., tokiais klausimais: ar degtinės pardavinėjimą turi kontroliuoti valstijos ar patys miestai; ar kuomet vyrai yra teisiami, turi dauguma prisiekusių teisėjų būt vyrai, o kuomet moterys teisiamos, tai dauguma "džiūrės" turi būt moterys, ir t. t.

Lengviausiai prieinamas balsavimas šiuo nauju būdu, tai per radio bei laikraščius žmonėms pranešti, kad prietaise esamą laikrodį nustatykite ant tokios ir tokios valandos ir minutės ir paspauskite knypkį, kaip jūs balsuojate. Paskui, nustačius prietaiso laikrodį, sakysime, ant 2 val. nakti, galima eit gult. Lygiai dviejose valandose patys prietaisai "balsuos" tas elektros stotis, kurių elektrą naudoja radio priimtuvai (setai).

Šiam išradimui padaroma dar tik pirma pradžia, bet jis žada didelių galimybių ateityje, kaipo patobulinimas radio susiekimo, ne tik vienon pusėn, bet ir atgal.

N. T.

Salemono Kasyklos

Francūzas senovės tyrinėtojas Byron de Prorok praneša užtikęs senovės žydų karaliaus Salemono kasyklas Abyssinijoj, kurios, suprantama, buvo iki dabar užgriuvusios. Iš tų kasyklų buvę kasama auksas, sidabras ir brangūs akmenys. Spėjama, kad iš ten perėjo ir didieji Salemono turtai.

Tai įrodymas, kad Salemonas, rašydamas apie "svieto marnastis ant marnasčių," turėjo gudrumo naudotis žemiškomis gėrybėmis, išnaudojant ir svetimos tautos gamtos turtus.

Išlaikė Tėvo Lavoną 10 Dienų, Nežinodama, kaip Apie Mirtį Pranešti.

Buffalo, N. Y., mirė Esther May Brown'aitės tėvas ir jinai išlaikė jo lavoną 10 dienų, kaip sako, todel kad nežinojo, kam ir kaip pranešti apie jo mirtį. O mergaitė, rodos, gana pralavinta—lanko vidutinę mokyklą ir yra 16 metų amžiaus.

Draugų Balsai Preso Klausimu

Pereitą sekmadienį philadelphiečiai turėjo susirinkimą, kuriame svarstė prisirengimą prie "Laisvės" naudai pikniko, kurį jie rengia 2 d. rugsėjo. Užbaigus pikniko reikalą, draugai sumetė aukų preso išmokėjimui. Draugas **J. Rutkus** užsimokėjo prenumeratą už metus $5.50 ir paaukojo preso išmokėjimui $5.50. Kiti draugai aukojo sekamai: **A. J. Smith** $2, **Daugirda**—$1, **A. Ramanauskas** $1, **Rainys** $1, **Klimas** $1, **J. Gegžna** $1, **J. Vogonis** $1, **J. Grižauskas** $1 ir 55 centai surinkta smulkiai, viso $15.-65. Draugas M. Žaldokas per suvažiavimą buvo davęs $5 ir šiame susirinkime davė $5, už kuriuos įsigijo bendrovės šėrų. O draugai A. Kundrotas ir J. Shukys atsiuntė už prenumeratas po $5.50 metams ir paaukojo po 50 centų preso išmokėjimui. Tai, kaip matote, Philadelphia gražiai rūpinasi savo dienraščiu, nes dažnai turime ko paduot iš Philadelphijos šiame skyriuje.

Pasiskaitykime draugų laiškus:

"Draugai: Mes, trys agentai ALDLD 176 kuopos aukojam "Laisvės" naujam presui po 50 centų. **F. Gerviskas, S. Petronis** ir **J. Daubaras.** Athol, Mass. Tai susidaro visai maža suma, bet šiuo krizio metu daugiau neišgalime... Draugiškai, **J. D.**"

"Gerb. Red.: Prisiunčiu money orderį $5.50 "Laisvės" naujam presui. Aukojo sekamai: **P. Cibulskis**—$1, **J. Vitkunas**—$1, **J. Klimas**—50c., draugė 20c., **L.D.S. 4 kuopa** iš iždo $2.80. Draugiškai, E. Cibulskienė, Nanticoke, Pa."

"Brangūs Draugai:—Prisiunčiu $3, tai bus $2 už "Laisvę" ir $1 aukų preso fondui... Draugiškai, **P.** ir **A. Gasparai,** Sparta, Mich."

"Gerbiama "Laisvės" Red.: Su šiuo laišku siunčiu jums $2. $1 už "Laisvę" ir $1 aukų presui. Už mėnesio prisiųsiu daugiau už prenumeratą. Draugiškai, **Mary Sarpalus,** Detroit, Mich."

"Draugai: Prisiunčiu vieną doleri "Laisvės" naujam presui. Draugiškai, **Antanas Kazokas,** Shenandoah, Pa."

"Draugai: Prisiunčiu vieną doleri aukų preso fondui. Prenumeratos dar neišgaliu užsimokėti. Draugiškai, **A. Bizunas,** Ontario, Canada."

"Gerb. Administracija: — Šiuomi prisiunčiu už prenumeratą $2 ir 59 centus preso fondui. Su guodone, **J. Budreika,** Moline, Ill."

Aukų gavome $26.64, iš anksčiau buvo $790.75, viso preso fonde yra $817.39. Skolos dar turime $1,132.61.

Šiom dienom yra pasiųsta atvirutės, kurių prenumeratos išsibaigė. Daugelis draugų aplaikę atvirutes tuojau prisiuntė prenumeratas visiems metams po $5.50, o brooklyniečiai po $7.50. Tą dalyką primename kitiems draugams, kad taip pat pasirūpintų atsiteisti savo dienraščiui.

P. Buknys.

SHENANDOAH, PA.

Pasikorė Public Marketo Dženitorius

Kovo 12 d. radę pasikorusį Ban. Dalinską, Public Market (Antano Staniškio) dženitorių. Pasilikorusį užtiko J. Staniškis, kuomet nuėjo į krautuvės sklepą pažiūrėt furniso, 11:10 val. vakare.

Velionis Dalinskas buvo nevedęs, 51 metų amžiaus. Priklausė prie SLA. Duokles už jį mokėjo A. Staniškis.

Čia gyvuoja Nemuniečių Kliubas, suorganizuotas apie 40 metų atgal. Jame priklauso daugiausia biznieriai ir profesionalai, paprastų darbininkų visai mažai. Seniau priklausė nemažai ir darbininkų. Bet persitikrinę, kad darbininkams iš jo jokios naudos nėra, pasitraukė.

Nemuniečiai, keli metai atgal, pasistatė gražų namą-kliubą, bet stambesniems parengimams buvo netinkamas, svetainiukė permaža. Skolos turėjo apie $16,000.00. Užėjus kriziui, nemuniečiai neįstengė išsimokėt nuošimčių už skolą, priėjo prie bankruto. Bankas, kuriam buvo skolingi, namą pardavė už $16,100.00. Nupirko American Legion.

Senas Rimbas.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
371 Lake St., Newark, N. J.
Telephone: Humboldt 2-7964

Hemorojai Nori Atsirast

Man apie porą savaičių atgal išaugo prie išeinamosios vietos kokis tai guziukas, kuris neturi jokio viršaus, bet yra minkštas, ir, kuomet man viduriai išsivalo, tai skauda. Kartais ir taip ima skaudėt ir niežėt. Esu moteris 41 metų amžiaus. Man viduriai sunkiai valosi. Mėginu neimt jokių vaistų dėl vidurių ir taikausi su valgiu, bet viduriai vis yra kieti. Kažin, ar galėtų man būt "pails." Patarkite per "Laisvę," kas man daryt.

Atsakymas.

Tai jau veikiausia Jums, Drauge, ir pradeda atsirasti hemorojai. Nuo ilgai, per metų metus užsitęsusio **vidurių užkietėjimo** gali atsirasti hemorojai. Apatinės venos nustoja savo tęslumo, išsiplečia, ima skaudėt, niežėt, o kartais net ir kraujuot. Jei nieko nedarytum, tai ir daugiau tokių išsipūtusių, garankščiuotų gyslų tenai atsirastų.

Visų pirma sutvarkykite vidurius, kad patys savaime gerai **valytųsi**, be jokių draskančių vaistų. Kas rytas išgerkite 3—4 stiklus **limonado**, ir per dieną da kita tiek jo išgerkite, ir da šiaip paprasto vandens, tai geriau viduriai išsiplaus, išsivalys. Limonadui daryti, į kvortą vandens išspauskite citrinų ir užsaldykite "Grandmas molasses," medum arba ruduoju cukrum, porą-trejetą gerų šaukštų. Daugiau vaisių ir daržovių vartokite. Galima da ir **sėmenų** ("flax seed"), po kelis šaukštus su vandeniu šiltu priimti, kartą ar du kart į dieną, kad viduriai geriau išsituštintų.

Eikite gerai pasivaikščioti. Pasimankštykite, pagimnastikuokite, kuliu apsiverskite, žagrę pastatykite. Giliai pakvėpuokite pilvu.

Kas vakaras prieš gult eisiant įsileiskite į apatinę žarną truputį **alyvų aliejaus**, gal porą šaukštų, su nedidele šmirkštynėle. Ir paskui apsitepkite medvilnės gabalėlį su **taninės rūkšties mosčia** ("Tannic acid ointment, 2 ozs.") ir pridėkite prie apatinės atvaros, apsiriškite, ir tegul taip būva per naktį. Darykite taip nuolat kas vakaras. Už kelių savaičių išsiplėtusi gysla veikiausiai susitrauks, nebeniežės ir neskaudės.

Jeigu toji išpūsta gysla nenorėtų susitraukti per keletą mėnesių, nors ją ir gydytumėt, kaip nurodyta, tai eikite pas gydytoją: tegul jis Jums leidžia vaistų su adata į tą išplėstą gyslą. Tai yra "Injection treatment for hemorrhoids". Nuo tų vaistų įleidinėjimo kraujas gysloje sukrašėja, ir hemorojus pranyksta. Operacijos daryt nereikia.